

(ร่าง) แผนปฏิบัติการพัฒนาเมืองสมุนไพร จังหวัดสระแก้ว ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การปลูกและแปรรูปสมุนไพรที่มีคุณภาพ

กลยุทธ์ ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรและแปรรูปเบื้องต้นอย่างมีคุณภาพ

กิจกรรม	ตัวชี้วัด						แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		2566	2567	2568	2569	2570		
๑. ส่งเสริมการปลูกสมุนไพรที่โดดเด่น มาตรฐานสากล - SDGsPGS - GAP - Organic Thailand - IFOAM	1. พื้นที่ปลูกมาตรฐาน SDGsPGS ได้รับการ ยกระดับให้ได้มาตรฐาน GAP/Organic Thailand/ IFOAM จำนวนร้อยละ 80 ของจำนวนพื้นที่ปลูก สมุนไพรทั้งหมด						สมาพันธ์เกษตรกร ยั่งยืน จ.สระแก้ว/ เกษตรจังหวัด เกษตรจังหวัด บ. ACT Organic จำกัด	
๒. พัฒนากลุ่มเกษตรกรเข้าสู่มาตรฐาน SDGsPGS/GAP/Organic Thailand/ IFOAM	2. จำนวนพื้นที่ปลูก สมุนไพรเกษตรอินทรีย์ และระยะปรับเปลี่ยน ได้รับการรับรองมาตรฐาน SDGsPGS/GAP/Organic Thailand/IFOAM ร้อย ละ 80						เกษตรจังหวัด/ศูนย์ ฝึกฯ	
๓. ขยายพื้นที่การปลูกสมุนไพรเชิงเศรษฐกิจ ๑) ฟ้ายะลวย ๒) มะระขี้นก ๓) ดีปลี ๔) ขมิ้นชันพันธุ์แดงสยาม							เกษตรจังหวัด/ศูนย์ ฝึกฯ	

กิจกรรม	ตัวชี้วัด						แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		2566	2567	2568	2569	2570		
4. พัฒนาแหล่งพื้นที่ปลูกเดิม ปลูกสมุนไพรมตามมาตรฐาน(GAP,SDGsPGS, IFOAM) (อบรม/ตรวจแปลง)อินทรีย์ จำนวน 9 อำเภอ จำนวน 200 คน 2 รุ่น		101,600	300,000	300,000	300,000	300,000		ศูนย์ฝึกฯ
- อบรมพัฒนาศักยภาพผู้ตรวจแปลงด้วยการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อการปลูกสมุนไพรรอินทรีย์ จำนวน 2 รุ่นๆละ 50 คน จำนวน 100 คน		65,600	300,000	300,000	300,000	300,000		ศูนย์ฝึกฯ
- ประชุมรับรองแปลงมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม SDGsPGS จำนวน 2 รุ่นๆละ 100 คน จำนวน 200 คน		80,000.0	300,000	300,000	300,000	300,000		ศูนย์ฝึกฯ
1.3 พัฒนาชุมชนส่งเสริมการปลูกสมุนไพรรและใช้สมุนไพรร โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม กิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาผู้จัดทำ โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ผลิตภัณฑ์เด่น		33,000	33,000	33,000	33,000	33,000		ประสานหน่วยงานพัฒนาชุมชน
1.4 สวนสมุนไพรรแปลงใหญ่ และศูนย์การเรียนรู้			800,000	800,000	800,000	800,000		ม.บูรพา
1.5 พัฒนาศักยภาพกลุ่มวิสาหกิจชุมชน(การบริหารกลุ่ม) (การวางแผนการปลูก/การเก็บเกี่ยว/การแปรรูป การแปรรูป/การเก็บรักษา/การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ)	๑.๓ ร้อยละของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ขึ้นทะเบียนได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ		250,000	250,000	250,000	250,000		เกษตร/ศูนย์ฝึก/ม.บูรพา
- อบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ปลูก ผู้แปรรูปสมุนไพรร จำนวน 2 รุ่นๆละ 100 คน จำนวน 200 คน		131,600 ตะวันออก 2	300,000	300,000	300,000	300,000		เกษตร/ศูนย์ฝึกฯ
- การถ่ายทอดความรู้มาตรฐานพืชสมุนไพรรจำนวน 150 ราย แบ่งเป็น จำนวน 3 รุ่น			300,000	300,000	300,000	300,000		เกษตร

กิจกรรม	ตัวชี้วัด						แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		2566	2567	2568	2569	2570		
- ตรวจสอบและจัดทำฐานข้อมูล (ข้อมูลพื้นที่ปลูก/ผลผลิต/สมุนไพรที่ปลูก/กลุ่มผู้ปลูกสมุนไพร/ข้อมูลแหล่งน้ำ/รายได้ มูลค่าการขาย)								
1.11 สมุนไพรพื้นบ้านพื้นฐานในตำรับยา - รวบรวมสมุนไพรพื้นฐานในตำรับยา/ หมอพื้นบ้าน								สาธารณสุข
กลยุทธ์ ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรและแปรรูปเบื้องต้นอย่างมีคุณภาพ								
1.12 จัดตั้งศูนย์แปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรที่ได้มาตรฐานGMP								เกษตร/ศูนย์ฝึกอาชีพ สาธารณสุข
- ปรับปรุงพื้นที่การแปรรูปให้ได้มาตรฐาน (ทับทิมสยาม 05 อ.คลองหาด, บ้านคลอง 13 อ.เขาฉกรรจ์,คลองหว่าใหม่ อ.อรัญประเทศ/บ้านคลองชล อ.วังสมบูรณ์)	1.8 มีศูนย์แปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรที่มีคุณภาพมาตรฐาน							
- สนับสนุนปัจจัยการแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรและวิธีการบริหารจัดการ	1.9 มีการสนับสนุนทรัพยากรเกี่ยวกับการแปรรูประดับวิสาหกิจชุมชนที่เพียงพอต่อการใช้งาน							
- สนับสนุนและพัฒนาด้านแปรรูปพืชสมุนไพรให้ตรงตามความต้องการของตลาดเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแปรรูปพืชสมุนไพรให้ได้คุณภาพตรงตามความต้องการตลาดจำหน่ายให้กับภาครัฐและเอกชน								เกษตร
- พัฒนาด้านการแปรรูปสมุนไพรให้ได้มาตรฐานสนับสนุนวัสดุ/อุปกรณ์		5,766,000 ตะวันออก 2						เกษตร

กิจกรรม	ตัวชี้วัด						แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		2566	2567	2568	2569	2570		
*เครื่องหันสมุนไพรมัน (แบบต่อเนื่อง) 11 เครื่อง *เครื่องล้างสมุนไพรมัน จำนวน 6 เครื่อง *ระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์แบบเรือนกระจก ขนาด 8x20.80 ม.จำนวน 3 โรง *เครื่องสูบน้ำ Solsr cell จำนวน 3 เครื่อง								
- การติดตามแนะนำและประเมินผลโครงการโดย เจ้าหน้าที่จังหวัดและอำเภอออกติดตามให้ คำแนะนำการดำเนินโครงการเพื่อให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์			50,000	50,000	50,000	50,000		เกษตร
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาศักยภาพการผลิต/ผลิตภัณฑ์สมุนไพรมันที่มีศักยภาพตามความต้องการของตลาด								
กลยุทธ์ ส่งเสริมการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรมันให้ได้มาตรฐาน								
2.1 ส่งเสริมการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรมันให้ได้ มาตรฐาน(ผลิตภัณฑ์ชุมชน,ผลิตภัณฑ์ OTOP) โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP โดยเครือข่าย องค์ความรู้ KBO จังหวัด - ยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ OTOP จำนวน 20 ชนิด พัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ - การรับรองผลิตภัณฑ์ ชุมชน - ทดสอบการตลาด	ผลิตภัณฑ์ OTOP จำนวน ๒๐ ผลิตภัณฑ์ ได้รับการ พัฒนาและมีมูลค่าเพิ่มขึ้น และผลิตภัณฑ์ที่เข้าร่วม โครงการมียอดขาย เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐	800,000	800,000	800,000	800,000	800,000		พัฒนาชุมชน
2.2 ส่งเสริมการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรมันให้ได้ มาตรฐาน								สาธารณสุข
- ผลิตภัณฑ์เพื่อการรักษา	- ผลิตภัณฑ์สมุนไพรมันได้รับ การขึ้นทะเบียนจากอย.ปี ละ 1 รายการ	OEM ขมิ้นชัน	OEM น้ำมัน ไพล					มูลนิธิธรรมานามัย รพ.วังน้ำเย็น

กิจกรรม	ตัวชี้วัด						แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		2566	2567	2568	2569	2570		
-ผลิตภัณฑ์เพื่อการป้องกันโรค								
2.3 มีแหล่งผลิตยาสมุนไพรที่ได้มาตรฐาน - รพ.วังน้ำเย็นได้รับมาตรฐาน GMP	- รพ.วังน้ำเย็นได้รับมาตรฐาน GMP		ตรวจรับรองมาตรฐาน GMP (ต่ออายุ)			ตรวจรับรองมาตรฐาน GMP (ต่ออายุ)		สาธารณสุข รพ.วังน้ำเย็น
2.6 ขยายฐานการผลิตสมุนไพรเชิงอุตสาหกรรมสมุนไพรอัตลักษณ์ จ.สระแก้ว ที่ผ่านการทำวิจัย 3 รายการ (เครื่องดื่มมะขามป้อมผสมถึงเช่า/เซรั่มมะขามป้อม/ยาสีฟันผสมสารสกัดจากใบหูเสือ) ให้ผลิตภัณฑ์น่าสนใจสะดวกในการใช้ - หาบริษัททำ OEM								
2.7 พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่จากสมุนไพร ปี ละ 1 ชนิด	1.10 มีผลิตภัณฑ์สมุนไพรใหม่ปีละ 1 ชนิด							ม.บูรพา
2.8 สร้างการรับรู้แบรนด์สมุนไพรจังหวัดสระแก้ว - ส่งเสริมการใช้แบรนด์ในวัดถุดิบสมุนไพรที่ได้ที่ได้มาตรฐานในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน								สาธารณสุข
ยุทธศาสตร์ที่ 3 ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการใช้สมุนไพรในการดูแลสุขภาพ								
กลยุทธ์ 3.1 เพิ่มมูลค่าการจำหน่ายวัตถุดิบสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพร								
3.1 ศูนย์การกระจายสินค้า - ภายในจังหวัด โชนละ 1 แห่ง (ศูนย์จำหน่าย OTOP/ Outlet สระแก้ว/โรงแรม/รพ./รพ.สต) - ภายนอกจังหวัด - ต่างประเทศ	จังหวัดสระแก้วมีศูนย์จำหน่ายสินค้า OTOP จำนวน 1 แห่ง	ไม่ใช้งบประมาณ	ไม่ใช้งบประมาณ	ไม่ใช้งบประมาณ	ไม่ใช้งบประมาณ	ไม่ใช้งบประมาณ		พัฒนาชุมชน
3.2 ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ บูรณาการสมุนไพรกับการท่องเที่ยว 67 ถึง 70								ท่องเที่ยวและกีฬา จ.สระแก้ว

กิจกรรม	ตัวชี้วัด						แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		2566	2567	2568	2569	2570		
- พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านธุรกิจการ ท่องเที่ยวและบริการจังหวัดสระแก้ว								
- ส่งเสริมและพัฒนาท่องเที่ยวเชิงนิเวศและ อารยธรรมโบราณ เทศกาลคู่มือสื่อปางสีดาจังหวัด สระแก้ว								ท่องเที่ยวและกีฬา จ. สระแก้ว
- พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวสีขาวจังหวัด สระแก้ว งานเทศกาลชมดอกไม้งาม 3 ชุนเขา								ท่องเที่ยวและกีฬา จ. สระแก้ว
- ส่งเสริมและพัฒนาด้านกีฬาและนันทนาการ จังหวัดสระแก้วเดิน – วิ่งมินิมาราธอน เส้นทาง พระราชดำริ (อ่างเก็บน้ำท่ากะบาก – คลองทราย)								ท่องเที่ยวและกีฬา จ. สระแก้ว
3.3 ส่งเสริมการท่องเที่ยววิถี บูรณาการการ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ								พัฒนาชุมชน
กิจกรรมยกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่าย ให้กับนักท่องเที่ยว. - การท่องเที่ยววิถี - จำหน่ายผลิตภัณฑ์ในแหล่งท่องเที่ยว - จำหน่ายผลิตภัณฑ์ในช่องทางออนไลน์		40,000	40,000	40,000	40,000	40,000		
3.4 ส่งเสริมการใช้สมุนไพรและยาสมุนไพรในการ ดูแลสุขภาพ - ส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรในหน่วยบริการ สาธารณสุข รพ/รพ.สต.ทุกแห่ง	- มูลค่าการใช้ยาเพิ่มขึ้น จากปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3.5	ร้อยละ 4	ร้อยละ 4.5	ร้อยละ 5		สาธารณสุข
- ส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรทดแทนยา แผน ปัจจุบัน (ขมิ้นชัน/ฟ้าทะลายโจร เถาวัลย์เปรียง / น้ำมันไพล /แก้ไอมะขามป้อม)	- ร้อยละปริมาณการสั่งใช้ ยาสมุนไพรเปรียบเทียบกับปริมาณ การสั่งจ่าย	ร้อยละ15.5	ร้อยละ 16	ร้อยละ 16.5	ร้อยละ 17	ร้อยละ 17.5		

กิจกรรม	ตัวชี้วัด						แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		2566	2567	2568	2569	2570		
	สมุนไพรมะเขือเทศ จังหวัดสระแก้ว	ประชุม คณะกรรมการ ปีละ 3 ครั้ง	ประชุม คณะกรรมการ ปีละ 3 ครั้ง	ประชุม คณะกรรมการ ปีละ 3 ครั้ง	ประชุม คณะกรรมการ ปี ละ 3 ครั้ง	ประชุม คณะกรรมการ ปีละ 3 ครั้ง	สาธารณสุข	สาธารณสุข
	1.12 มีแผนการขับเคลื่อน โครงการเมืองสมุนไพร จังหวัดสระแก้ว							
ยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างอัตลักษณ์เมืองสมุนไพรสระแก้ว								
กลยุทธ์ 5.1 ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแพทย์พื้นบ้านไทย								
5.1 พัฒนาสวนป่าชุมชนในจังหวัดสระแก้วเป็น ศูนย์การเรียนรู้ - รวบรวมสวนป่าชุมชนในจังหวัดสระแก้ว ปี 67 สำรวจข้อมูลทั้งหมด 14 แห่ง	ปี ละ 1 แห่ง 67-70		200,000	200,000	200,000	200,000		ม.บูรพา
5.2 พิพิธภัณฑสถานสมุนไพร - ศูนย์การเรียนรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและ การแพทย์ทางเลือกแบบครบวงจร จังหวัดสระแก้ว	1.13 มีศูนย์การเรียนรู้ ด้านการแพทย์แผนไทย จังหวัดสระแก้ว 1 แห่ง							สสจ.สระแก้ว รพ.วัฒนานคร
5.3 ศูนย์วิเคราะห์ วิจัยพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร								รพ.วัฒนานคร
5.4 ศูนย์อบรมและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้าน สมุนไพร แพทย์แผนไทย - อบรมหลักสูตรนวดน้ำมันหอมระเหย 150 ชั่วโมง - อบรมหลักสูตรผู้ช่วยแพทย์แผนไทย 372 ชั่วโมง - พัฒนาศักยภาพผู้ช่วยแพทย์แผนไทยในการดูแล มารดาหลังคลอด(หลักสูตรการทักหม้อเกลือ)								สสจ.สระแก้ว รพ.วัฒนานคร สสจ.สระแก้ว สสจ.สระแก้ว

กิจกรรม	ตัวชี้วัด						แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		2566	2567	2568	2569	2570		
5.5 สร้างจุดเด่น จุดขาย ของศูนย์ผลิตวิสาหกิจชุมชน								
5.6 ตลาดกลางสมุนไพร								
	รวมงบประมาณ							